

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ: 310/2014

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Α' ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίαση της 15^{ης} Οκτωβρίου 2014

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μιχαήλ Απέσσος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Κων/νος Κατσούλας, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αλέξανδρος Ροϊλός, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Ελένη Πασαμιχάλη και Αθανάσιος Τσιοκάνης, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής: Δημήτριος Μακαρονίδης, Νομικός Σύμβουλος.

Ερώτημα : Με αριθμό πρωτ. 0007472/4.7.2014, που υπεβλήθη προς το Γραφείο Νομικού Συμβούλου Υπουργείου Οικονομικών από την Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών του ιδίου Υπουργείου.

Περίληψη ερωτήματος: Εάν ασκηθείσα έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατ' αποφάσεως καταλογισμού ποσού, σύμφωνα με τον Α.Ν. 2039/1939, που αντιστοιχεί σε ζημία κληροδοτήματος, έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα ή όχι.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, γνωμοδότησε ως ακολούθως:

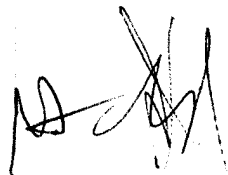
I. Το με αριθμό πρωτ. 0007472/4.7.2014 έγγραφο, που υπεβλήθη προς το Γραφείο Νομικού Συμβούλου Υπουργείου Οικονομικών από την Διεύθυνση

Κοινοφελών Περιουσιών του ιδίου Υπουργείου, αναφέρει τα ακόλουθα, προκύπτουν δε αυτά από τα στοιχεία του φακέλου, ως εξής. Μετά από την με αριθμό 106/Συνεδρ. 14/8.11.2013 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Εθνικών Κληροδοτημάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας και σχετική έκθεση διαπιστώσεων της οικείας Οικονομικής Επιθεωρήτριας, με την με αριθμό 10849/88/8.11.2013 απόφαση της Γενικής Γραμματέως της ανωτέρω Αποκεντρωμένης Διοικήσεως, που επιδόθηκε στις 28.11.2013, μεταξύ άλλων, καταλογίσθηκε εις βάρος του Δήμου Ε..., καθολικού διαδόχου της Κοινότητας Β..., συνολικό ποσό 250.572,21 ευρώ, βάσει των διατάξεων των άρθρων 32,33,82,95-97, 101 και 102 του Α.Ν. 2039/1939, που αντιστοιχούν σε ζημίες του κληροδοτήματος «Δ.Γ.Τ.» κατά το χρονικό διάστημα των ετών 2002 έως 2005, οι οποίες προκλήθηκαν από την διαχείριση εκ μέρους της τότε διαχειρίστριας του κληροδοτήματος Κοινότητας Β... και συγκεκριμένα, ποσό 224.277,61^Ε, λόγω διαθέσεως ποσών για σκοπούς που δεν σχετίζονται με αυτούς του κληροδοτήματος, χωρίς ειδικότερη έγκριση και ποσό 26.294,60^Ε, λόγω μη εισπράξεως οφειλομένων μισθωμάτων. Κατά της ανωτέρω αποφάσεως, ο Δήμος Ε... άσκησε έφεση στις 19.12.2013, ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ήδη, υποβλήθηκε το ερώτημα, εάν, στην προκειμένη περίπτωση, εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 3 άρθρου 32 του Α.Ν. 2039/1939 (βάσει της οποίας η άσκηση της εφέσεως αναστέλλει την εκτέλεση της καταλογιστικής πράξεως) ή η διάταξη της παρ. 5 άρθρου 31 του Ν. 4182/2013 που παραπέμπει στο άρθρο 84 του Ν. 4129/2013.

II. Κρίσιμες διατάξεις:

1.- Στο άρθρο 32 του Α.Ν. 2039/1939 («Περί κωδικοποίησης των νόμων περί εκκαθάρισεως και διοικήσεως των εις το Κράτος και υπέρ κοινοφελών σκοπών καταλειπομένων κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών -ΦΕΚ Α' 455»)» ορίζονταν τα ακόλουθα:

«1. Ο Υπουργός των Οικονομικών, λαμβάνων γνώσιν της διαχειρίσεως καταλογίζει εις βάρος του εκκαθαριστού...πάσαν επελθούσαν προφανώς εις την περιουσίαν εκ δόλου ή βαρείας αμελείας ή εκ διαχειρίσεως και διαθέσεως

της περιουσίας παρά τας διατάξεις του παρόντος νόμου ζημίαν, εντόκως...Ο καταλογισμός γίνεται δι'ητιολογημένης πράξεως...κοινοποιουμένης εις τον εκκαθαριστήν...2. Ο καταλογισμός ενεργείται μετά σύμφωνον γνωμοδότησιν Επιτροπής...3. Κατά των πράξεων καταλογισμού και εντός 30 ημερών από της κοινοποίησεως αυτών επιτρέπεται το ένδικον μέσον της εφέσεως ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκδικαζομένης κατά τας περί οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικές διατάξεις. Η έφεσις και η προς άσκησιν αυτής προθεσμία αναστέλλει την εκτέλεσιν της πράξεως. 4...».

2.- Εξ άλλου, στο Ν. 4182/2013 («Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις» -ΦΕΚ Α' 185), ορίζονται:

Στο άρθρο 31: «1...2...3...4. Αν από τον έλεγχο διαπιστωθούν ελλείμματα, υπό την έννοια των άρθρων 40 επ. του ν. 2362/1995 (Α', 247), εφαρμόζονται οι διατάξεις για τους δημόσιους υπολόγους. Κάθε ζημιά που προκλήθηκε από τη διαχείριση και διάθεση της περιουσίας κατά παράβαση των όρων της συστατικής πράξης και των διατάξεων του παρόντος Κώδικα, καταλογίζεται εντόκως, αν συντρέχει δόλος ή βαριά αμέλεια, με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας αρχής. 5. Κατά της πράξης καταλογισμού, η οποία κοινοποιείται στον υπόχρεο, χωρεί έφεση στο Ελεγκτικό Συνέδρια, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 81 του ν. 4129/2013 (Α', 52), κατά τα λοιπά δε εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου αυτού...6...».

Στο άρθρο 82: «1...2...3...8. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις λοιπές διατάξεις του παρόντος Κώδικα, από την έναρξη ισχύος αυτού, καταργούνται: α) ο α.ν. 2039/1938, β)...στ) Κάθε γενική ή ειδική διάταξη, η οποία φορά θέματα, που ρυθμίζονται από αυτόν ή αντίκεινται στις διατάξεις του.».

Στο άρθρο 102: (εδ. α') «Η ισχύς των άρθρων 1 έως 82 αρχίζει δύο μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος Κώδικα στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

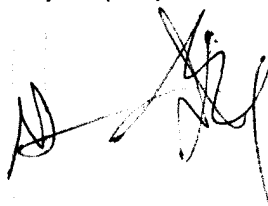
3.- Τέλος, στον Ν. 4129/2013 («Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο»-ΦΕΚ Α', 52), ορίζεται:

Στο άρθρο 81: «*Το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά την εκδίκαση του ένδικου μέσου της έφεσης ενώπιον των Τμημάτων του...σε υποθέσεις από καταλογιστικές πράξεις, που εκδόθηκαν από οποιαδήποτε αιτία...μπορεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του βαρυνόμενου με τον καταλογισμό, που υποβάλλεται με το δικόγραφο του ένδικου μέσου ή των πρόσθετων λόγων αυτού, να μειώσει το ποσό του καταλογισμού...Για την πιο πάνω μείωση ή απαλλαγή το Δικαστήριο συνεκτιμά...Το Δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει, επίσης...Εξαιρούνται των ρυθμίσεων...».*

Στο άρθρο 84: «*Η έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν αναστέλλει την εκτέλεση της πράξης ή απόφασης, εκτός αν η αναστολή διαταχθεί με απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου που εκδίδεται ύστερα από αίτηση του εκκαλούντος ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, πριν αυτό αποφανθεί για την έφεση ή αν από το νόμο ορίζεται ότι η έφεση αναστέλλει την εκτέλεση της πράξης ή απόφασης κατά της οποίας στρέφεται. Η αίτηση αναστολής είναι απαράδεκτη αν δεν αποδεικνύεται ότι ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα από τον αιτούντα έφεση κατά της πράξης ή απόφασης της οποίας επιδιώκεται η αναστολή εκτέλεσης. Αν ματαιωθεί η συζήτηση της έφεσης για οποιονδήποτε λόγο, παύει η ισχύς της απόφασης με την οποία διατάχθηκε η αναστολή».*

III. Από την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων, συνάγονται τα ακόλουθα:

Οι διατάξεις της παρ. 3 άρθρου 32 του Α.Ν. 2039/1939, οι οποίες έπαυσαν να ισχύουν με την έναρξη ισχύος του Ν. 4182/2013, δηλαδή από 12.11.2013, περιέχουν ειδικές δικονομικές φύσεως ρυθμίσεις, σχετικά με την έφεση κατά καταλογιστικής πράξεως, που εκδίδεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου και, αφενός παραπέμπουν ως προς το θέμα της εκδικάσεως της εφέσεως, στις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις του Οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αφετέρου ορίζουν ότι η άσκηση της εφέσεως και η προθεσμία προς άσκηση αναστέλλουν την εκτέλεση της πράξεως. Εξ άλλου, υπό το κράτος ισχύος του άρθρου 52 του Π.Δ. 774/1981 (Οργανισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου) και του Π.Δ. 1225/1981, παγίως το Ελεγκτικό Συνέδριο

έκρινε ότι η έφεση που ασκείται ενώπιόν του δεν επάγεται αυτεπαγγέλτως την αναστολή εκτελέσεως της εκκαλουμένης πράξεως ή αποφάσεως, εκτός αν ρητώς προβλέπεται το αντίθετο από ειδική διάταξη νόμου (ενδεικτικώς Ε.Σ. 29, 270/2010). Εν προκειμένω, οι προαναφερόμενες διατάξεις, ίσχυαν μεν κατά τον χρόνο εκδόσεως της καταλογιστικής πράξεως (8.11.2013), όχι όμως κατά τον χρόνο ασκήσεως της εφέσεως του καθού ο καταλογισμός Δήμου Ε...(19.12.2013). Επομένως και εν όψει του δικονομικού χαρακτήρα τους, αυτές δεν εφαρμόζονται στις διαφορές που δημιουργήθηκαν μετά την λήξη της ισχύος τους, λαμβανομένου ως κρίσιμου χρόνου αυτού της ασκήσεως του ενδίκου μέσου όπως, εν προκειμένω, της εφέσεως ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αντιθέτως, οι διαφορές αυτές καταλαμβάνονται από τις δικονομικές διατάξεις που ίσχυαν κατά τον χρόνο ασκήσεως του ενδίκου μέσου, διότι τότε δημιουργείται η διαφορά που παραπέμπεται προς επίλυση στο αρμόδιο δικαστήριο, καθώς και από τις διατάξεις στις οποίες οι προηγούμενες παραπέμπουν, δηλαδή από τις διατάξεις της παρ. 5 άρθρου 31 του Ν. 4182/2013 και από τις αφορώσες την έφεση δικονομικές διατάξεις του άρθρου 84 του Ν. 4129/2013, οι οποίες, ως γενικές, εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση ασκήσεως εφέσεως ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά καταλογιστικής πράξεως. Οι τελευταίες, ρητώς ορίζουν ότι η ασκηθείσα ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου έφεση, δεν αναστέλλει την εκτέλεση της πράξεως, εκτός αν το ίδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο διατάξει την αναστολή, ή αν το ανασταλτικό αποτέλεσμα προβλέπεται από διάταξη του νόμου. Ως διάταξη νόμου, όμως, δυνάμενη να προβλέπει τέτοια, κατ'εξαίρεση αναστολή, νοείται αυτή που ισχύει κατά τον χρόνο ασκήσεως της εφέσεως και όχι η διάταξη της παρ. 3 άρθρου 32 του Α.Ν. 2039/1939.

Επομένως, στην προκειμένη περίπτωση, από την συνδυασμένη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 31 παρ. 5 του Ν. 4182/2013 και 84 του Ν. 4129/2013 και εν όψει του ότι κατά τον κρίσιμο χρόνο ασκήσεως της εφέσεως, δεν ίσχυε η διάταξη της παρ. 3 άρθρου 32 του Α.Ν. 2039/1939, με την οποία προβλεπόταν, κατ'εξαίρεση, ανασταλτικό αποτέλεσμα, προκύπτει ότι με την άσκηση της εφέσεως στις 19.12.2013, εκ μέρους του Δήμου Ε..., δεν επήλθε

ανασταλτικό αποτέλεσμα της προσβληθείσας με έφεση καταλογιστικής πράξης.

IV. Με βάση τα προαναφερόμενα, κατά την ομόφωνη γνώμη του Α' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, επί του ανωτέρω ερωτήματος προσέχει αρνητική απάντηση, δηλαδή ότι, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 31 παρ. 5 του Ν. 4182/2013 και 84 του Ν. 4129/2013, προκύπτει ότι με την άσκηση της εφέσεως στις 19.12.2013, δεν επήλθε ανασταλτικό αποτέλεσμα της καταλογιστικής πράξης.-

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 16/10/2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΑΠΕΣΣΟΣ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Χ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Τ. ΜΑΚΑΡΟΝΙΔΗΣ

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

